

Ý kiến đóng góp đối với Dự thảo thông tư hướng dẫn thi hành Nghị định số 51/2010/NĐ-CP ngày 14 tháng 5 năm 2010 của Chính phủ quy định về hoá đơn bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ (“Dự thảo thông tư”)

Thông tư số 153/2010/TT-BTC ngày 28 tháng 9 năm 2010 hướng dẫn thi hành Nghị định số 51/2010/NĐ-CP ngày 14 tháng 5 năm 2010 của Chính phủ quy định về hoá đơn bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2011 đã tạo nhiều thuận lợi cho các Doanh nghiệp (DN) và thể hiện sự tin tưởng của các cơ quan nhà nước trong việc trao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm của DN đối với các hóa đơn do mình phát hành.

Trải qua gần 2 năm triển khai, Thông tư 153/2010/TT-BTC đã tạo ra nhiều thuận lợi và giảm thiểu rất nhiều thời gian làm thủ tục hành chính mua hóa đơn tại cơ quan thuế của DN góp phần thực hiện tốt chiến lược cải cách thuế giai đoạn 2011-2020 được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt nhằm đưa Việt Nam trở thành một trong 4 nước đứng đầu khu vực Đông Nam Á có mức độ thuận lợi về thuế.

Tuy nhiên, trong quá trình triển khai Thông tư 153/2010/TT-BTC thì cũng phát sinh một số hạn chế và bất cập do thay đổi về hoạt động kinh doanh của các doanh nghiệp và cũng do thay đổi của một số văn bản pháp quy khác có liên quan.

Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) yêu cầu tôi đóng góp ý kiến đối với Dự thảo thông tư, về cơ bản tôi đồng thuận với các nội dung nêu tại Dự thảo Thông tư, ngoài ra, tôi xin phép được trình bày thêm một số ý kiến đóng góp để VCCI và Quý ban soạn thảo xem xét như sau:

MỘT SỐ NỘI DUNG NÊU TẠI DỰ THẢO THÔNG TƯ	Ý KIẾN ĐÓNG GÓP
Điều 4 - Nội dung trên hóa đơn đã lập	
<p>1.b) Ký hiệu mẫu số hoá đơn và ký hiệu hoá đơn.</p> <p>Ký hiệu mẫu số hoá đơn là thông tin thể hiện ký hiệu tên loại hoá đơn, số liên, số thứ tự mẫu trong một loại hoá đơn (một loại hoá đơn có thể có nhiều mẫu).</p> <p>Ký hiệu hoá đơn là dấu hiệu phân biệt hoá đơn bằng hệ thống chữ cái tiếng Việt và 02 chữ số cuối của năm tạo hoá đơn. Đối với hoá đơn đặt in, năm tạo hoá đơn là năm in hoá đơn đặt in. Đối với hoá đơn tự in, năm tạo hoá đơn là năm hoá đơn tự in được in ra. Đối với hoá đơn điện tử, năm tạo hoá đơn là năm hoá đơn điện tử được khởi tạo.</p>	<p>Tại thời điểm trước và trong khi Thông tư 153/2010/TT-BTC thi hành thì các DN rất lúng túng trong việc đặt ký hiệu hóa đơn và không ít trường hợp chỉ phát hiện sai sót khi thông báo phát hành tới cơ quan thuế. Do đó, tôi đề nghị:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Quý ban soạn thảo cho ví dụ cụ thể về cách đặt ký hiệu hóa đơn cho từng trường hợp: Đặt in, tự in, hóa đơn điện tử. • Đề nghị Quý ban soạn thảo hướng dẫn đối với trường hợp DN đã đặt in nhưng bị sai ký hiệu mẫu hóa đơn thì xử lý thế nào? Đề nghị xử lý theo hướng dẫn tại Công văn số 1369/TCT-CS ngày 21 tháng 04 năm 2011 của TCT: “<i>Đối với hóa đơn đã đặt in có ký hiệu mẫu hóa đơn tạo không đúng theo hướng dẫn tại</i>

	<p><i>Phụ lục 1 ban hành kèm theo Thông tư 153 thì Cục Thuế hướng dẫn doanh nghiệp gạch bỏ phần ký hiệu mẫu hóa đơn in sai, đóng dấu ký hiệu hóa đơn mới theo đúng quy định vào bên cạnh tiêu thức ký hiệu mẫu hóa đơn đã in sai. Mẫu hóa đơn này được chấp nhận thông báo phát hành để sử dụng. Cục Thuế hướng dẫn doanh nghiệp thực hiện đúng theo quy định về mẫu hóa đơn đối với các lần tiếp theo”.</i></p>
<p><i>1.c)...Trường hợp tổ chức, cá nhân bán các loại tài sản phải đăng ký quyền sở hữu, quyền sử dụng với cơ quan có thẩm quyền, hoá đơn phải có từ 3 liên trở lên, trong đó phải có một liên “dùng để đăng ký quyền sở hữu, quyền sử dụng” theo quy định của pháp luật.</i></p>	<p>Đối với trường hợp này, tôi đề nghị Quý ban soạn thảo cho hướng dẫn xử lý đối với các hóa đơn đã tự in, đặt in của DN còn thừa chưa sử dụng hết.</p> <p>Liệu DN có được phép đóng dấu “<i>dùng để đăng ký quyền sở hữu, quyền sử dụng</i>” vào liên giao cho khách hàng để làm thủ tục đăng ký quyền sở hữu hay không?</p>
<p><i>1.k)...Trước khi sử dụng chữ viết trên hóa đơn là chữ tiếng Việt không dấu và chữ số sử dụng dấu phân cách số tự nhiên là dấu phẩy (,) sau chữ số hàng nghìn, triệu, tỷ, nghìn tỷ, triệu tỷ, tỷ tỷ và sử dụng dấu chấm (.) sau chữ số hàng đơn vị trên hóa đơn, các doanh nghiệp phải có văn bản đăng ký với cơ quan thuế và tự chịu trách nhiệm về tính chính xác của nội dung hóa đơn lập theo cách ghi chữ viết, chữ số đã đăng ký.</i></p>	<p>Theo ý kiến của tôi, việc BTC đã trao cho DN quyền tự chủ in hóa đơn và tự chịu trách nhiệm về các hóa đơn đã phát hành do vậy, nội dung hóa đơn thì DN hoàn toàn phải chịu trách nhiệm. BTC chỉ nên đưa tiêu chí đánh giá.</p> <p>Tôi đề nghị bỏ việc “<i>doanh nghiệp phải có văn bản đăng ký với cơ quan thuế và tự chịu trách nhiệm về tính chính xác của nội dung hóa đơn lập theo cách ghi chữ viết, chữ số đã đăng ký</i>”. Do việc này làm tăng thủ tục hành chính thuế đối với DN trong khi DN vẫn phải tự chịu trách nhiệm về các hóa đơn do mình phát hành.</p>
<p>1.k)...Tổ chức, cá nhân được lựa chọn sử dụng hoá đơn giá trị gia tăng hoặc hoá đơn xuất khẩu cho hoạt động bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ vào khu phi thuế quan và các trường hợp được coi như xuất khẩu theo quy định của pháp luật về thương mại.</p> <p>- Doanh nghiệp B là doanh nghiệp vừa có hoạt động bán hàng trong nước vừa có hoạt động bán hàng cho tổ chức, cá nhân trong khu phi thuế quan. <i>Doanh nghiệp B sử dụng</i></p>	<p>Dự thảo Thông tư cho phép DN được lựa chọn sử dụng hóa đơn GTGT hoặc HĐ XK có thể dẫn tới trường hợp DN áp dụng không nhất quán cho hoạt động bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ vào khu phi thuế quan và các trường hợp được coi như xuất khẩu theo quy định của pháp luật về thương mại (Ví dụ: Quý 1 sử dụng hóa đơn GTGT, Quý 2 sử dụng HĐ XK, Quý 3 sử dụng lẫn cả hóa đơn GTGT và HĐ XK).</p>

<p><i>hoá đơn GTGT cho hoạt động bán hàng trong nước và được lựa chọn sử dụng hoá đơn giá trị gia tăng hoặc hoá đơn xuất khẩu cho hoạt động bán hàng vào khu phi thuế quan”.</i></p>	<p>Tôi đề nghị quy định rõ chỉ sử dụng 1 loại hoá đơn GTGT cho hoạt động bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ vào khu phi thuế quan và các trường hợp được coi như xuất khẩu theo quy định của pháp luật về thương mại.</p>
<p>Điều 9. Phát hành hoá đơn của tổ chức, hộ, cá nhân kinh doanh</p>	
<p>Trường hợp khi nhận được Thông báo phát hành do tổ chức, hộ, cá nhân gửi đến, cơ quan Thuế phát hiện thông báo phát hành không đảm bảo đủ nội dung theo đúng quy định thì trong thời hạn hai (02) ba (03) ngày làm việc kể từ ngày nhận được Thông báo, cơ quan thuế phải có văn bản thông báo cho tổ chức, hộ, cá nhân biết. Tổ chức, hộ, cá nhân có trách nhiệm điều chỉnh để thông báo phát hành mới.</p>	<p>Tôi ủng hộ việc DN khi làm thông báo phát hành gửi tới cơ quan thuế và cơ quan thuế chịu trách nhiệm đảm bảo các thông báo phát hành hóa đơn đảm bảo nội dung theo đúng quy định.</p> <p>Tôi đề nghị Dự thảo thông tư nêu rõ trong trường hợp nếu trong 3 ngày làm việc mà cơ quan thuế không có thông báo thì mặc nhiên được coi là Thông báo phát hành của DN đã tuân thủ quy định của pháp luật và DN được phép sử dụng hóa đơn theo quy định. Việc này tạo sự an tâm cho DN trong việc sử dụng hóa đơn chứng từ đồng thời tăng tính trách nhiệm của cơ quan thuế trong việc xử lý công việc hành chính.</p>
<p>Điều 14. Lập hoá đơn</p>	
<p>2. Cách lập một số tiêu thức cụ thể trên hoá đơn</p>	<p>Tôi đề nghị xem xét đưa hình thức phát hành hóa đơn đối với trường hợp bán hàng đa cấp vào Dự thảo thông tư.</p> <p>Trong thực tế, các công ty bán hàng đa cấp phải phát hành cho từng đại lý bán hàng đa cấp rất nhiều lần trong tháng cho mỗi lần nhận hàng. Trong khi đặc thù của ngành là các đại lý này đều là cá nhân và không cần hóa đơn. Khi đó DN này phải phát sinh chi phí rất lớn chi việc in hóa đơn, bảo quản hóa đơn.</p> <p>Do vậy, tôi kiến nghị cho phép các DN kinh doanh hàng đa cấp được lập hoá đơn thực hiện định kỳ theo hợp đồng giữa hai bên kèm bảng kê hoặc chứng từ khác có xác nhận của hai bên, nhưng chậm nhất là ngày cuối cùng của tháng phát sinh hoạt động mua bán hàng hoá.</p>

<p>1.b)...Nội dung trên hóa đơn phải đúng nội dung nghiệp vụ kinh tế phát sinh; không được tẩy xóa, sửa chữa; phải dùng cùng màu mực, loại mực không phai, không sử dụng mực đỏ; chữ số và chữ viết phải liên tục, không ngắt quãng, không viết hoặc in đè lên chữ in sẵn và <u>gạch chéo phần còn trống (nếu có)</u>.</p>	<p>Tại Công văn số 6599/CT-TTHT ngày 31 tháng 8 năm 2012 của Cục thuế Thành phố Hồ Chí Minh phản ánh của các tổ chức, cá nhân người nộp thuế trên địa bàn vướng mắc về việc gạch chéo phần bỏ trống trên hóa đơn đã lập.</p> <p><i>“Để tránh lãng phí và tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp khi sử dụng hóa đơn theo quy định mới, trong khi chờ sửa đổi bổ sung Thông tư số 153/2010/TT-BTC của Bộ Tài chính hướng dẫn về hoá đơn bán hàng hoá, cung ứng dịch vụ, Cục thuế Thành phố tạm thời chấp nhận đối với các hóa đơn (hoá đơn đặt in, hoá đơn tự in bằng phần mềm tự in) người bán lập và giao cho người mua từ ngày 01/01/2011 nhưng không gạch chéo phần bỏ trống theo quy định được sử dụng để kê khai thuế GTGT đầu ra và người mua sử dụng hóa đơn này để kê khai khấu trừ đầu vào”.</i></p> <p>Tôi đề nghị bỏ quy định “gạch chéo phần còn trống (nếu có)”.</p>
<p>2.b) Tiêu thức “Tên, địa chỉ, mã số thuế của người bán”, “tên, địa chỉ, mã số thuế của người mua”: ghi tên đầy đủ hoặc tên viết tắt theo giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, đăng ký thuế.</p>	<p>Trong thực tế, nhiều DN đặt tên rất dài thậm chí không đủ để viết trên dòng của hóa đơn thậm chí đã viết tắt (tiêu biểu là các nhà thầu nước ngoài).</p> <p>Tôi đề nghị sửa đổi theo hướng ghi tên đầy đủ, tên viết tắt theo giấy chứng nhận đăng ký kinh doanh, đăng ký thuế <u>hoặc tên viết tắt phải đảm bảo không dẫn tới cách hiểu sai lệch thông tin của người nộp thuế.</u></p>
<p>2.d) Tiêu thức “người bán hàng (ký, đóng dấu, ghi rõ họ tên)”</p> <p>Trường hợp thủ trưởng đơn vị không ký vào tiêu thức người bán hàng thì phải có giấy ủy quyền của thủ trưởng đơn vị cho người trực tiếp bán ký, ghi rõ họ tên trên hóa đơn và đóng dấu của tổ chức vào phía trên bên trái của tờ hóa đơn.</p>	<p>Trong thực tế, rất nhiều DN ủy quyền bằng văn bản cho Kế toán trưởng, Phó Tổng Giám đốc ký thay Tổng Giám đốc (người đại diện trước pháp luật) để ký các hóa đơn phát hành ra. Tuy nhiên, khi các người được ủy quyền này ký vào phần chữ ký của TGĐ thì DN hay có thói quen đóng dấu vào chữ ký này thay vì chỉ được đóng dấu phía trên bên trái của tờ hóa đơn. Mặt khác, nếu DN thực hiện đúng như hướng dẫn của Thông</p>

	<p>tư thì phía khách hàng luôn thắc mắc là có chữ ký và văn bản ủy quyền nhưng không có dấu đóng lên trên chữ ký theo thông lệ kinh doanh.</p> <p>Để phù hợp với thông lệ kinh doanh, tôi đề nghị cho phép trường hợp thủ trưởng đơn vị ủy quyền cho người bán hàng hoặc Kế toán trưởng hoặc cấp phó ký hóa đơn phát hành thì được phép đóng dấu trực tiếp vào phần họ ký.</p>
<p>Điều 18. Xử lý đối với hoá đơn đã lập</p>	
<p><i>Trường hợp hoá đơn ghi sai một tiêu thức (trừ tiêu thức tên người mua, ngày lập hoá đơn) và không ảnh hưởng đến số thuế giá trị gia tăng, tổng tiền thanh toán thì có thể điều chỉnh trực tiếp trong các liên hoá đơn ghi sai bằng việc gạch bỏ dòng ghi sai và ghi thêm dòng ghi đúng, đồng thời người bán ký tên, đóng dấu xác nhận vào nơi ghi.</i></p>	<p>Tôi đồng tình với hướng dẫn thêm này của Dự thảo thông tư.</p> <p>Tuy nhiên, tôi đề nghị nêu hướng xử lý trong trường hợp hóa đơn sai nhiều hơn 1 tiêu thức (trừ tiêu thức tên người mua, ngày lập hoá đơn) và không ảnh hưởng đến số thuế giá trị gia tăng, tổng tiền thanh toán thì hướng xử lý ra sao? Hai bên có phải làm biên bản thu hồi và phát hành hóa đơn mới thay thế hóa đơn cũ?</p>
<p>Điều 25. Báo cáo tình hình sử dụng hoá đơn</p>	
<p>Hàng quý, tổ chức, hộ, cá nhân bán hàng hoá, dịch vụ (trừ đối tượng được cơ quan thuế cấp hóa đơn) có trách nhiệm nộp báo cáo tình hình sử dụng hoá đơn cho cơ quan thuế quản lý trực tiếp. Báo cáo tình hình sử dụng hóa đơn được nộp cùng hồ sơ khai thuế GTGT của tháng 3, tháng 6, tháng 9 và tháng 12 hoặc chậm nhất không quá 5 ngày kể từ ngày hết hạn nộp hồ sơ khai thuế GTGT của các tháng trên. Cụ thể Báo cáo tình hình sử dụng hoá đơn Quý I nộp vào ngày 20/4; quý II: ngày 20/7, quý III: ngày 20/10 và quý IV: ngày 20/01 của năm sau hoặc chậm nhất không quá ngày 25 của các tháng tương ứng (mẫu số 3.9 Phụ lục 3 ban hành kèm theo Thông tư này).</p>	<p>Trong thực tế, DN có thể đã hoàn thành Báo cáo tình hình sử dụng hóa đơn nhưng lại chưa hoàn thành Hồ sơ khai thuế GTGT do vậy nếu cứ bắt buộc hai loại báo cáo này phải nộp cùng nhau thì dẫn tới DN có thể bị phạt hành chính 2 lần do nộp chậm 2 loại báo cáo.</p> <p>Tôi đề nghị cho phép DN tách biệt việc nộp Báo cáo tình hình sử dụng hóa đơn và hồ sơ khai thuế GTGT do đây là 2 loại báo cáo riêng biệt cho 2 mục đích quản lý khác nhau của cơ quan thuế.</p>

Vấn đề khác	
Kiến nghị bỏ chỉ tiêu Số TK của người mua hàng trong Mẫu hóa đơn GTGT	Tôi kiến nghị bỏ chỉ tiêu Số TK của người mua hàng trong Mẫu hóa đơn GTGT do trong thực tế DN mở rất nhiều TK tại các ngân hàng. Lúc ký hợp đồng thì DN có thể sử dụng TK tại Ngân hàng A nhưng đến lúc thanh toán thì lại phải sử dụng TK mở tại Ngân hàng B do không đủ tiền tại TK tại Ngân hàng A. Hơn thế nữa, điều kiện thanh toán qua ngân hàng cho hóa đơn từ 20 triệu đồng trở lên tại các Thông tư về GTGT đã ràng buộc điểm này nếu DN muốn được khấu trừ thuế GTGT đầu vào.

Trên đây là một số ý kiến đóng góp đối với Dự thảo thông tư hướng dẫn thi hành Nghị định số 51/2010/NĐ-CP ngày 14 tháng 5 năm 2010 của Chính phủ quy định về hoá đơn bán hàng hóa, cung ứng dịch vụ theo yêu cầu đóng góp ý kiến của VCCI.

Tôi xin trân thành cảm ơn VCCI và Ban soạn thảo đã dành sự quan tâm cân nhắc và xem xét tới các ý kiến đóng góp của tôi nêu trên đối với Dự thảo thông tư.

Trân trọng,

Phạm Ngọc Long

MBA (Úc), CPA, Chứng chỉ hành nghề đại lý thuế